

*Handläggare:
Viktoria Skog*

Landstingsstyrelsen

Laglighetsprövning av hälso- och sjukvårdsutskottets beslut 2005-02-12 § 13

Ärendet

Länsrätten har förelagt landstingsstyrelsen att yttra sig över en av Per-Ola Larsson ingiven ansökan om laglighetsprövning av rubricerade beslut.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att med hänvisning till vad förvaltningen anfört i sitt tjänsteutlåtande yrka att Larssons ansökan om laglighetsprövning avslås.

Bakgrund

Hälso- och sjukvårdsutskottet beslutade den 12 februari 2005, § 13, att sjukvårdstjänster avseende psykoterapi skall upphandlas i enlighet med lagen om offentlig upphandling, att uppdra åt Beställarkontor Vård att i nära samverkan med Stockholms läns sjukvårdsområde utarbeta förslag till förfrågningsunderlag för denna upphandling och att sedan förelägga hälso- och sjukvårdsutskottet detta underlag för beslut samt att i upphandlingen lägga in krav om att vårdgivaren aktivt skall samverka med försäkringskassan om rehabilitering av sjukskrivna med psykiska besvär.

Larsson har som grund för sin ansökan om laglighetsprövning angett att HSU:s beslut 2005-02-12 § 13 strider mot 8 § hälso- och sjukvårdslagen, som föreskriver att landsting skall samverka med samhällsorgan, organisationer och privata vårdgivare vid planeringen och utvecklingen av hälso- och sjukvården.

Förvaltningens synpunkter

Bestämmelsen i 8 § hälso- och sjukvårdslagen (HSL) om att landstinget skall samverka med andra i planeringen och utvecklingen av hälso- och sjukvården har närmast målsättningskaraktär. Några direkta rättsverkningar

är inte knutna till paragrafen. Varken i lagen eller i dess förarbeten finns några bindande anvisningar för hur långt skyldigheten för landstinget att samverka sträcker sig eller i vilka faser av planerings- och utvecklingsarbetet detta skall ske. I motivtexterna finns däremot endast allmänna uttalanden om vad som i detta avseende kan vara lämpligt i olika sammanhang. Begreppet samverkan är också alltför vagt för att kunna ligga till grund för rättslig prövning inom ramen för laglighetsprövning enligt kommunallagen (KL). Vad Larsson anfört i fråga om landstingets samverkansskyldighet kan därför inte medföra att det överklagade beslutet skall upphävas såsom stridande mot lag eller annan författning eller att det inte tillkommit i laga ordning.

Syftet med bestämmelsen om samverkan är inte att beslut som fattas utan att någon samverkan fullgjorts skall bli ogiltiga. Den är inte heller till för att reglera i vilken ordning landstinget skall fatta sina beslut. När det gäller kommunala självstyrelsefrågor regleras detta i stället i KL. Prövningsgrunden ”inte tillkommit i laga ordning” är således bara tillämplig om någon bestämmelse i KL eller någon föreskrift som härleds ur KL har åsidosatts och som reglerar formerna för beslutets tillkomst, såsom bristande beredning enligt KL, felaktiga kallelser, felaktiga omröstningar och jäv m.m. Landstingets rätt att fatta beslut med det innehåll det överklagade beslutet har, är inte heller beroende av fullgörandet av samverkansskyldigheten. Prövningsgrunden ”stridande mot lag eller annan författning” är således inte heller tillämplig.

Att bestämmelsen rent språkligt utformats som en skyldighet för landstinget genom att den innehåller hjälpverbet ”skall,” medför enligt förvaltningen inte automatiskt att rättsverkningar knyts till bestämmelsen av det skälet att förarbetena inte nämner något om att den skulle ha enbart målsättningskaraktär. Vid tillkomsten av den jämförelsevis likartade bestämmelsen i KL 6 kap 8 § om att nämnderna *skall* verka för samråd med dem som utnyttjar deras tjänster uttalades i propositionen, att den inte var avsedd att utgöra grund för laglighetsprövning. Att den ena men inte den andra av två olika bestämmelser av samma karaktär skulle ha sådana rättsverkningar beroende av ett motivuttalande rörande den ena förefaller inte sannolikt mot bakgrund av lagtolkningsprincipen att lagtexten har företräde framför motiven.

Vidare vill förvaltningen framhålla att landstingets samverkansskyldighet gentemot organisationerna inte är absolut i den meningen att dessa kan kräva samverkan i varje planeringsfas och inför varje åtgärd som landstinget måste vidta vid planering och utveckling av hälso- och sjukvården. En sådan ordning skulle leda till orimliga konsekvenser. Hälso- och sjukvårdsutskottets överklagade beslut är endast ett förberedande beslut om att psykoterapi skall upphandlas och att Beställarkontor Vård skall utarbeta förslag till förfrågningsunderlag. Detta underlag skall sedan föreläggas

2005-03-30

LS 0501-0161

hälso- och sjukvårdsutskottet för beslut. Någon särskild samverkansåtgärd enligt 8 § HSL inför ett sådant beslut som det nu överklagade krävs inte enligt förvaltningens uppfattning.

Med hänvisning till det anförda anser förvaltningen att Larssons ansökan om laglighetsprövning skall avslås.

Sören Olofsson